

og hvad derhen hører, men kunde den da ikke tage det Hele i sin Haand og derved bespare de ikke ganske ringe Summer, Private, som sagt, tjene derved paa anden og tredje Haand? Dette være først sagt. Der er talt om Beskatningen, og jeg skal tiltræde deres Mening, som have udtalt, at man maa være meget forsigtig med at bestatte Bedriften, det vil sige de Penge, ved Hjælp af hvilke Befolkningen skal udvikle sig i forskjellige Retninger. En æret Taler har sagt, at Underviisningsvæsenet var een af de allervigtigste Ting; men Enhver vil dog indrømme, at naar Indvaanerne skulle faae Noget tilovers, før at give deres Børn en bedre Underviisning, maa man ikke paa en allfor haandgribelig Maade bestatte, hvad de tjene over det, som medgaaer til Bedriften, thi det er jo netop dette, de skulle bruge til den aandelige Udvikling af Folket. Der er derimod Gjenstande, som kunne og bør bestattes, idet de ligefrem ere Luxusgjenstande, og der kunde i saa Henseende nævnes mange. Jeg skal nævne en enkelt, og jeg gjør det saameget hellere, som jeg selv vilde komme til at betale denne Skat, naar den indførtes. Det er en ganske simpel Beskatningsgjenstand, som jeg raader til at paalægge en Skat af en Daler, nemlig ethvert Klaveer, som holdes i Landet (Munterhed). Jeg haaber, at alle de ærede Herrer, som finde denne Skat saa overordentlig hensigtsmæssig, ville forene sig med mig om at faae sat igjennem, at vi begynde at bestatte den Slags Gjenstande, der ikke have Noget med den almindelige Oplysning, men kun med Fornøjelser at gjøre.

Jeg har en Forpligtelse til at bringe et andet Forhold paa Bane, som jeg antager vil have den samme Virkning paa de Herrer ligeoverfor mig som det Punkt, jeg sidst nævnedes. Hvis en Mand i et Dieblis som dette kunde nævne et Middel, hvorved der kunde finde en Udgiftsreducættelse Sted af Millioner, og hvorved Staten blev sat istand til at udvikle sig i en saadan Retning, at der blev en langt større Nationalformue end nu, vilde man vistnok sige, at en saadan Mand fortjente en Slags Anerkjendelse. Jeg tør nu ikke smigre mig med at være den, der har opfundet dette Middel, men, da jeg er bleven opfordret dertil, har jeg an-

seet det for min Pligt ikke at forsømme den Leilighed, som Finantslovens første Behandling frembyder til at fremsætte Tanken. Jeg vil bede de Herrer see efter paa Indtægtsiden § 5 Nr. 5 a. Da der er sagt, at man ikke skal berøre de militære Forhold, vil jeg komme denne Opfordring imøde paa den Maade, at jeg kun nævner §§ 22 og 23 paa Udgiftsiden. Ved at sammenligne disse to Poster med den førnævnte, ville de ærede Medlemmer bemærke, at de forholde sig omtrent saaledes til hinanden, at det omhandlede Indtægtsbeløb svarer til det omhandlede Udgiftsbeløb. Nu siger jeg, at den Tanke, som det er blevet mig paalagt at fremsføre her ved Finantslovens første Behandling, og som der, efter hvad der er overgaaet Fædrelandet, er Opfordring til at overveie, er den: Maatte der i Landet findes Mænd, som ville begribe Stillingen saa tidligt og hurtigt, at Danmark kunde være det Land, der gik foran med at affstatte al Told, thi det Land, der først bliver frit for den, og derved forøger Nationalvelstanden i allerhøjeste Grad, gjør sig saa fortjent af andre Lande, at det ikke behøver at udgive Penge til Forsvarsvæsenet, thi Forsvaret af Fædrelandet ligger da allerede deri, at det er et Land, hvortil enhver frit kan tye. Selv om de Herrer imidlertid ikke ville følge den Tanke, at det ene staaer i Forhold til det andet, tør jeg dog frit sige, at hvis man vilde sætte en Overgangstilstand af indtil 10 Aar, skulde det være muligt i Løbet af disse 10 Aar ved Toldens Besparelse at vinde en saadan forøget Nationalvelstand rundt omkring i Landet, at vi rigelig ved directe Skatter skulde kunne indvinde, hvad der nu indvindes ved indirecte Skatter, hvorhos der er et meget stort Personale, som derved vilde blive anseet for overflødig. Jeg skal ikke forfølge denne Tanke videre; men jeg har paataget mig at fremsætte den ved Sagens første Behandling. Det er ganske vist, at vi ville komme ind paa en Forhandling derom, saasnart vi komme til den næste Sag paa Dagsordenen, og til Behandlingen af det Forslag, der er bebudet om Hærvesenet. Der vil da komme saadanne Spørgsmaal frem, som udbendigviis maae føre os over paa den Tanke, om det i det Hele er